

РАСЧЕТ КОМПЕНСАЦИИ ПРИ ОТЧУЖДЕНИИ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА ДЛЯ ОБЩЕСТВЕННЫХ НУЖД НА ПРИМЕРЕ РЕКОНСТРУКЦИИ БОЛЬШОЙ КОЛЬЦЕВОЙ ДОРОГИ КИЕВА

Определена одна из форм компенсации при отчуждении земельных участков для общественных потребностей и, на примере, реконструкции Большой кольцевой автомобильной дороги вокруг города Киева, предложены альтернативы ее внедрения. Проведен традиционный расчет равноценных земельных участков при обмене и использована усовершенствованная формула расчета площадей земельных участков сельскохозяйственного назначения, которые обмениваются, с учетом соответственных факторов.

Ключевые слова: компенсация, альтернативный участок, отчуждение земельного участка, равноценный обмен, балл бонитета.

Сидоренко Віктор Дмитрович, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри геодезії та землеустрою, ДВНЗ «Криворізький національний університет», Україна.

Малашевський Микола Андрійович, кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри землеустрою, кадастру та геоінформатики, Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури, Україна.

Литвиненко Людмила Володимирівна, провідний інженер топографо-геодезичного відділу № 1, КП «Київський міський центр земельного кадастру та приватизації землі», Миронівка, Київська обл., Україна.

Тарнопольський Євген Андрійович, заступник директора, КП «Київський інститут земельних відносин», Україна.

Паламар Альона Юрївна, кандидат технічних наук, асистент, кафедра геодезії та землеустрою, ДВНЗ «Криворізький національний університет», Україна, e-mail: Palamar1alena@gmail.com.

Новікова Елена Николаевна, кандидат технічних наук, доцент, кафедра геодезії та землеустрою, ДВНЗ «Криворізький національний університет», Україна.

Сидоренко Віктор Дмитрович, доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри геодезії та землеустрою, ГВУЗ «Криворізький національний університет», Україна.

Малашевський Микола Андрійович, кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри землеустрою, кадастру та геоінформатики, Інститут інноваційного образования Киевского национального университета строительства и архитектуры, Україна.

Литвиненко Людмила Владимировна, ведучий інженер топографо-геодезичного відділу № 1, КП «Київський міський центр земельного кадастру та приватизації землі», Миронівка, Київська обл., Україна.

Тарнопольський Євген Андрійович, заступник директора, КП «Київський інститут земельних відносин», Україна.

Паламар Алёна Юрьевна, кандидат технічних наук, асистент, кафедра геодезії та землеустрою, ГВУЗ «Криворізький національний університет», Україна.

Новікова Елена Николаевна, кандидат технічних наук, доцент, кафедра геодезії та землеустрою, ГВУЗ «Криворізький національний університет», Україна.

Sydorenko Victor, SIHE «Kyryvi Rih National University», Ukraine. *Malashevskyy Nikolai*, Institute of Innovative Education, Kyiv National University of Construction and Architecture, Ukraine.

Lytvynenko Lyudmila, ME «Kyiv City Center Land Cadastre and Land Privatization», Mironivka, Kyiv region, Ukraine.

Tarnopolskyi Yevgen, ME «Kyiv Institute of Land Relations», Ukraine.

Palamar Alona, SIHE «Kyryvi Rih National University», Ukraine, e-mail: Palamar1alena@gmail.com.

Novikova Elena, SIHE «Kyryvi Rih National University», Ukraine

УДК 65.325.253

DOI: 10.15587/2312-8372.2016.74815

**Бойко Л. О.,
Бойко В. О.,
Аверчева Н. О.**

РОЗРОБКА ПРОГНОЗУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ПТАХІВНИЦТВА ДО 2020 РОКУ

В статті досліджено організаційно-економічні засади виробництва продукції птахівництва, які формуються системою внутрішніх та зовнішніх чинників. Запропоновано напрями щодо підвищення економічної ефективності та розроблено прогноз виробництва продукції птахівництва до 2020 року. Показана доцільність подальшого дослідження чинників, які впливають на підвищення ефективності продукції птахівництва.

Ключові слова: галузь птахівництва, продукція птахівництва, яйця птиці, м'ясо птиці, яєчний порошок, виробнича собівартість, прогноз.

1. Вступ

Вітчизняне птахівництво стало одним із найбільш економічно привабливих та конкурентоспроможних видів агробізнесу, про що свідчить стійка динаміка зростання виробництва м'яса птиці і яєць. На сучасному етапі соціально-економічного розвитку в умовах постійного зростання цін на продовольчі товари продукція галузі птахівництва є важливим елементом раціону харчування більшої частини населення. Але, просування продукції на споживчі ринки стикається із значною конкуренцією, тому виробництво потребує постійного удосконалення технологій вирощування птиці, переробки продукції,

впровадження сучасних стандартів якості, стратегічного планування, тощо.

Галузь птахівництва має також значний експортний потенціал та перспективи його нарощування, що є однією зі стратегічних цілей підвищення ефективності розвитку агропромислового комплексу до 2020 року.

2. Об'єкт дослідження і його технологічний аудит

Об'єктом дослідження є галузь птахівництва України та її окремі підприємства. До міжнародної торгівлі українські сільськогосподарські виробники поки що не

залучені, а прямі іноземні інвестиції в галузь досить обмежені. Але в Україні поступово створюються необхідні умови відродження великих підприємств індустріального виробництва, які складуть потужну конкуренцію зовнішнім товаровиробникам за рахунок якісних характеристик продукції.

3. Ціль і задачі досліджень

Метою даного дослідження є аналіз особливостей виробництва продукції птахівництва в Україні та Херсонській області за період 2010–2014 роки, та складання прогнозу на перспективу.

Для досягнення поставленої мети в дослідженні ставились завдання:

- визначити напрями підвищення конкурентоспроможності продукції на внутрішньому ринку;
- обґрунтувати найбільш раціональні організаційні напрями щодо підвищення економічної ефективності виробництва продукції птахівництва в ПАТ «Чорнобаївське»;
- розробити прогноз виробництва до 2020 року.

Складання прогнозу розвитку галузі доцільне для подальшого планування виробництва продукції птахівництва.

4. Аналіз літературних даних

Ефективному функціонуванню [1] та проблемам розвитку птахівництва присвячено наукові дослідження багатьох вітчизняних вчених [2], в яких висвітлено особливості виробництва та якісні показники яєць та м'яса птиці [3]. Дослідженню сучасного стану [4], організації та стратегії інноваційного розвитку галузі вітчизняного птахівництва у пореформеному агропромисловому комплексі країни відводиться важлива роль [5]. В умовах ринкової економіки птахівництво слід розвивати на засадах крупнотехнологічного виробництва індустріального типу [6].

Проблема виробництва продовольства, у тому числі й продукції птахівництва, багатоаспектна і залежить від демографічної, екологічної, економічної ситуації, положення держави на світовому ринку [7]. Теорія і практика сучасних світових тенденцій розвитку птахівництва широко висвітлюється в зарубіжних виданнях [8]. Важливими є результати вивчення і аналізу розвитку світового птахівництва та використання досвіду у вітчизняному птахівництві на перспективу, зокрема за рахунок селекції [9]. У зарубіжній практиці, у системі управління корпораціями [10], значну увагу приділяють величині постійних затрат [11]. Якщо постійні затрати є високими, то це свідчить про наявність значного ризику для бізнесу фірми [12].

Забруднення навколишнього середовища птахівництва підприємствами найчастіше відбувається через недосконалість застосовуваних технологій і технічних засобів, недотримання встановлених екологічних вимог. Тому, проблема знешкодження та повної утилізації відходів птахівництва досить актуальна [13]. Деякі науковці використовують у своїх працях цінні практичні розрахунки і математичні методи аналізу для прогнозування розвитку галузі на перспективу [14].

На сучасному етапі ряд вчених досліджують взаємозв'язок між стратегіями конкуренції і способами здобуття

конкурентних переваг в умовах мінливого ринкового середовища [15]. Однак, окремі важливі аспекти ефективного розвитку птахівництва ще й досі перебувають на стадії розробки та удосконалення.

5. Матеріали і методи досліджень

Інформаційною базою для написання статті стали матеріали Головного управління статистики у Херсонській області, Державного комітету статистики України, законодавчі та нормативні державні акти, річні звіти ПАТ «Чорнобаївське» Білозерського району Херсонської області, праці зарубіжних і вітчизняних вчених, власні дослідження.

При проведенні досліджень застосовувались методи системного аналізу соціально-економічних процесів в умовах здійснення аграрної реформи та економічної ефективності розвитку птахівництва:

- порівняння — для виявлення впливу окремих факторів на форми і методи господарювання;
- моделювання — для розробки прогнозу виробництва продукції птахівництва;
- розрахунково-конструктивний — при обґрунтуванні показників розвитку виробництва продукції птахівництва та ряд інших.

6. Результати досліджень

Для успішного маркетингу та планування виробництва велике значення має моніторинг стану галузі і прогнозування розвитку виробництва на певний період. Аналіз статистичних даних за минулий період дозволяє отримати загальні тенденції щодо подальшого розвитку виробництва продукції.

У табл. 1 розглянемо динаміку поголів'я птиці в Україні і Херсонській області та розроблений авторами статті прогноз зміни чисельності птиці до 2020 р. (рис. 1).

Таблиця 1

Чисельність птиці (кури-несучки), тис. голів

Рік	Україна	Херсонська область	Херсонська область у % до України
2010	41100,3	1108,9	2,70
2011	40594,5	1075,7	2,64
2012	43919,6	2804,3	6,39
2013	46941,0	5189,9	11,06
2014	40222,3	6709,1	16,68
Прогноз			
2015	42074,9	7418,5	17,63
2016	43927,5	8128,0	18,50
2017	45780,1	8837,4	19,30
2018	47632,8	9546,9	20,04
2019	49485,4	10256,3	20,73
2020	51338,0	10965,8	21,36

У двох випадках прогнозна модель тенденції зміни чисельності птиці має поліноміальний вид: для України — $ЧП_y = 117,8t^2 - 511,16t + 42468$, $r^2 = 0,73$, для Херсонської області — $ЧП_x = -64,245t^2 + 1815,9t - 1391,1$, $r^2 = 0,98$.

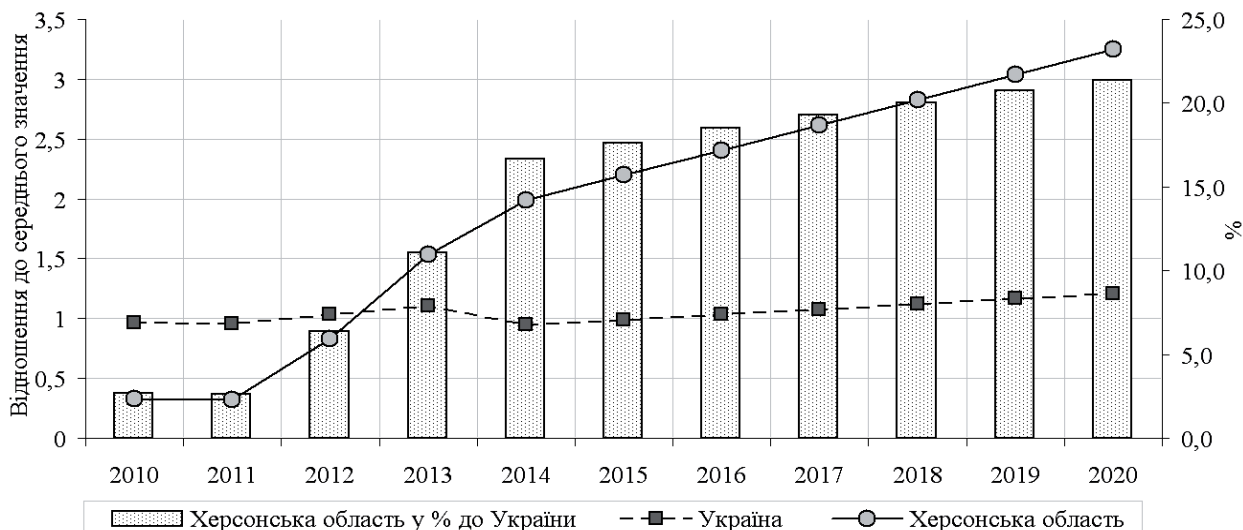

Рис. 1. Динаміка та проноз зміни чисельності птиці (ЧП) в Україні та Херсонській області до 2020 р.: за 1 прийнято середні значення періоду спостереження (2010–2014 р.р.), по Україні — 42555,54 тис. голів, по Херсонській області — 3377,58 тис. голів

Таблиця 2

Виробництво яєць (млн. шт.)

Рік	Україна	Херсонська область	Херсонська область у % до України
2010	10124,6	255,3	2,52
2011	11622,7	295,5	2,54
2012	11854,4	347,8	2,93
2013	12109,6	1004,0	8,29
2014	12431,1	1607,2	12,93
Прогноз			
2015	12624,4	1789,1	14,17
2016	12817,8	1970,9	15,38
2017	13011,1	2152,8	16,55
2018	13204,5	2334,6	17,68
2019	13397,8	2516,5	18,78
2020	13591,1	2698,3	19,85

Проведені розрахунки дають змогу зробити висновок про те, що поголів'я птиці в Україні за роки досліджень зросло на 23 % і в прогнозі до 2020 р. збільшиться лише на 7,6 %, проте в Херсонській області відбудеться значне нарощування поголів'я птиці, що підтверджено розрахунками і відображено на рис. 1.

Аналізуючи виробництво яєць по Україні і Херсонській області автори статті також розробили прогноз зміни виробництва до 2020 р. (табл. 2, рис. 2).

У двох випадках прогнозна модель тенденції зміни виробництва яєць має поліноміальний вид: для України — $VY_y = 35,813t^2 + 341,24t + 10217$, $r^2 = 0,99$, для Херсонської області — $VY_x = -12,285t^2 + 417,6t - 397,63$, $r^2 = 0,96$.

Якщо виробництво яєць в 2010 р. в Херсонській області було на рівні 2,5 % по відношенню до України, то в 2020 р. очікується виробництво на рівні 20 %. Це в перспективі дасть Херсонщині зайняти певну нішу не тільки в економіці країни, а й на зарубіжних ринках.

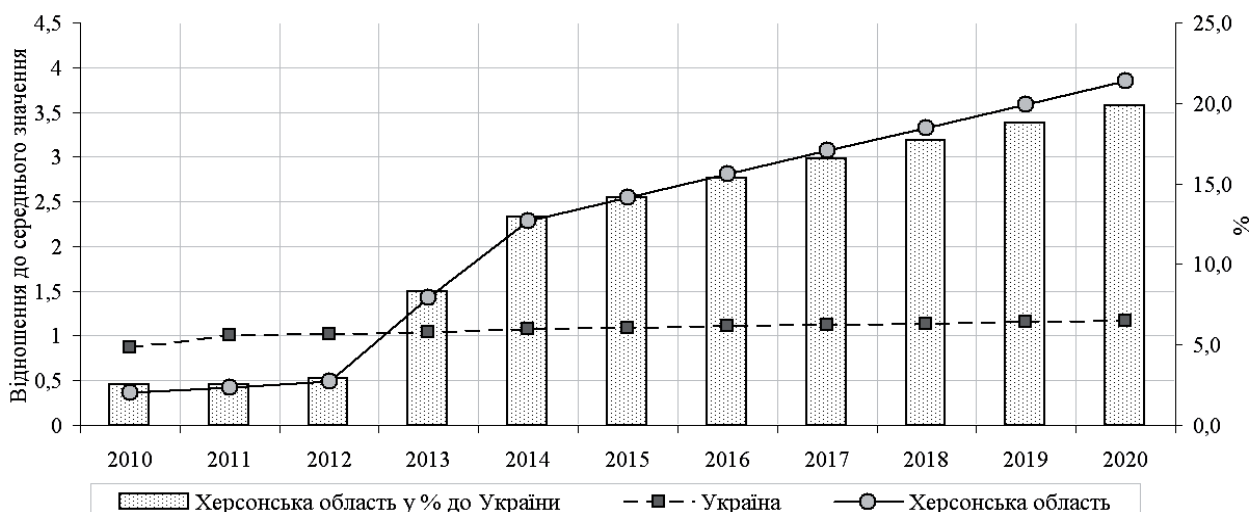

Рис. 2. Динаміка та проноз зміни виробництва яєць (ВЯ) в Україні та Херсонській області до 2020 р.: за 1 прийнято середні значення періоду спостереження (2010–2014 р.р.), по Україні — 11628,48 млн. шт., по Херсонській області — 701,96 млн. шт.

Розробку організаційно-економічних заходів з підвищення ефективності виробництва та реалізації продукції птахівництва автори статті провели на прикладі ПАТ «Чорнобаївське» Білозерського району Херсонської області.

Основним напрямком бізнесу підприємства є виробництво курячих яєць і яєчних продуктів, на які в 2014 р. припадало 96 % виручки. Решту прибутку отримано від продажу курей-несучок і племінного стада в кінці свого виробничого циклу, молодих курей-несучок та посліду.

Птахівництво – економічно ефективна, інтенсивна галузь, яка і на сучасному етапі має переваги і можливості швидкого нарощування виробництва порівняно з іншими галузями тваринництва.

Зростання обсягів виробництва в галузі може відбуватися за рахунок інтенсивних і екстенсивних факторів. Розглянемо динаміку поголів'я птиці в господарстві за останні роки (рис. 3).

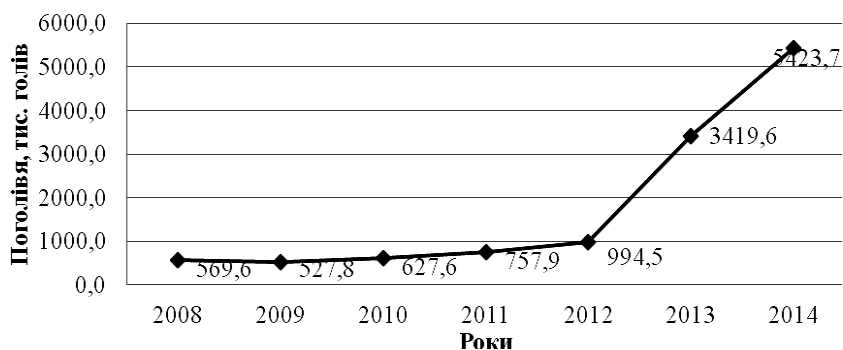

Рис. 3. Динаміка чисельності поголів'я птиці в господарстві, голів

За даними (рис. 3) слід відзначити, що поголів'я курей-несучок в господарстві за аналізований період постійно зростає, і в 2014 р. склало 5423,7 тис. гол., порівняно з 2012 р. приріст збільшився в 5,5 раз. Стрімке зростання поголів'я птиці було пов'язане із входженням ПАТ «Чорнобаївське» до агрохолдингової компанії «Авангард», метою якої є нарощування обсягів виробництва яєць для забезпечення попиту в країнах Африки та Близького Сходу. На збільшення виробництва відповідної продукції також вплинуло скорочення імпорту курячих яєць – імпортується в основному інкубаційні яйця, оскільки вітчизняні потужності з виробництва яєць можуть повністю задовольнити попит всередині держави.

На сучасному етапі реконструкції і розвитку спеціалізованих підприємств галузі птахівництва економічне ведення господарства і бережне витрачання ресурсів заслуговують особливої уваги. Тому початковим етапом дослідження економічної ефективності є аналіз собівартості яєць, оскільки це дає можливість виявити резерви підвищення економічної ефективності виробництва. Для більш докладного вивчення собівартості продукції проаналізуємо її структуру, використовуючи діаграму (рис. 4).

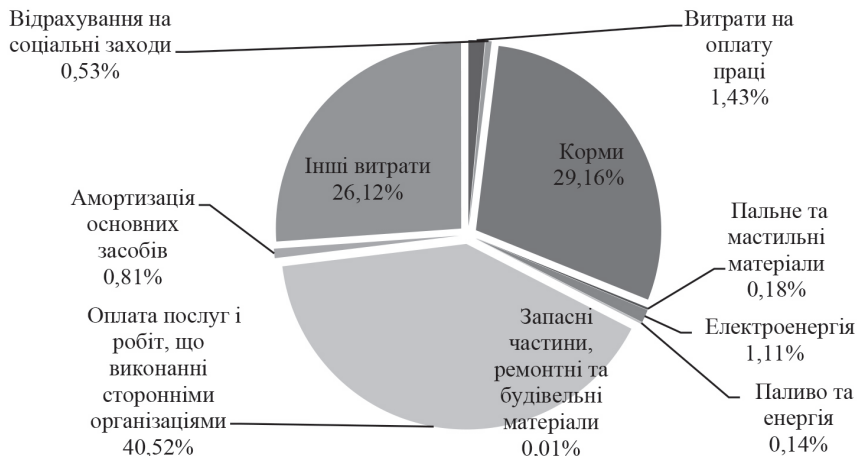

Рис. 4. Структура собівартості продукції птахівництва у 2014 р.

Проаналізувавши дані стосовно витрат виробництва в ПАТ «Чорнобаївське», автори статті бачать, що у структурі собівартості найбільшу частку займають матеріальні витрати – 71,1 %, у т. ч. на корми припадає – 29,2 %, на оплату послуг і робіт, що виконані сторонніми організаціями – 40,5 %, інші витрати у структурі собівартості становлять – 26,1 %. Незначну частку займають витрати на оплату праці і амортизація основних засобів, а саме 1,43 % і 0,81 %.

Собівартість виражає величину поточних витрат, які мають некапітальний характер та забезпечують процес простого відтворення. Розглянемо динаміку виробничої собівартості продукції птахівництва у табл. 3. Виробнича собівартість яєць у 2014 р. становила 563,01 грн. порівняно з 2012 р. цей показник зріс на 6,0 %, а з 2013 р. – на 35,2 %.

Виробнича собівартість м'яса птиці у 2014 р. становила 1303,44 грн., що у порівнянні з базисним роком менше на 8,4 %, а у зіставленні з 2013 р. відбулося підвищення собівартості майже у 1,5 рази, в основному за рахунок значного збільшення витрат на оплату праці сторонніх організацій, решти матеріальних витрат (в 17 раз) та суми амортизаційних відрахувань (у 25 раз).

Таблиця 3

Динаміка виробничої собівартості продукції птахівництва, грн.

Види продукції	Роки			2014 р. у % до	
	2012	2013	2014	2012 р.	2013 р.
Приріст птиці, ц	1423,44	557,85	1303,44	91,57	233,65
Яйця (тис. шт.)	530,89	416,26	563,01	106,05	135,25

Виробничі затрати в ПАТ «Чорнобаївське» за 2011–2014 р.р. збільшилися в 9 раз (рис. 5, а) і описуються експоненціальною функцією виду $B3 = 39298e^{0,7601t}$, $r^2 = 0,98$. В середньому виробничі затрати за період спостереження щорічно збільшувалися на 192288,7 тис. грн. Це в свою чергу призвело до динамічних змін собівартості 1000 шт. яєць (рис. 5, б), які описуються лінійними математичними моделями змін виробничої собівартості

яець — $BC = 60,7t + 361,5$, $r^2 = 0,36$ і комерційної собівартості — $КС = -10,75t + 463,4$, $r^2 = 0,04$. В результаті прогнозування встановлено, що при збереженні існуючої тенденції виробництва буде прогнозуватися щорічне підвищення середнього значення виробничої собівартості яець на 60,70 грн., а комерційної собівартості зменшення на 10,75 грн.

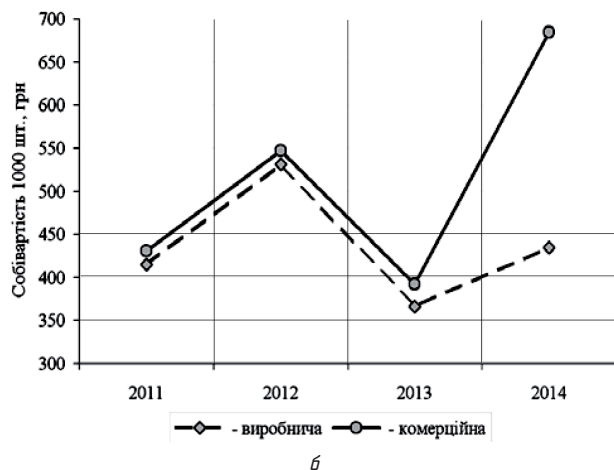
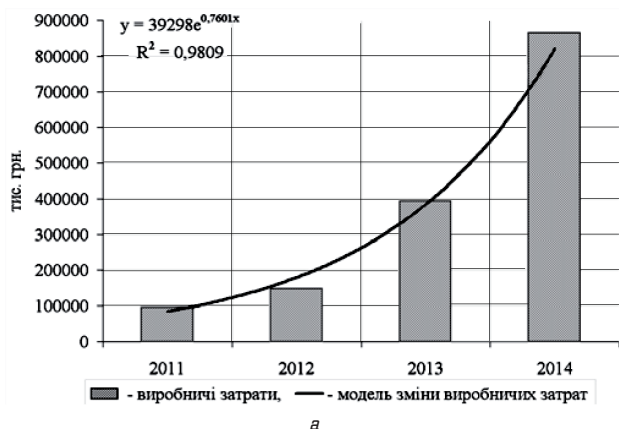

Рис. 5. Динаміка зміни виробничих затрат і собівартості реалізації яець в ПАТ «Чорнобаївське» за 2011–2014 р.р.: а — виробничі затрати, тис. грн.; б — собівартість продукції, грн.

Велике значення для зниження собівартості яець має підвищення продуктивності птиці. Важливим фактором, який впливає на несучість курей, є суворе і дотримання температурного і світлового режиму, котрі в свою чергу, необхідні для створення необхідних умов утримання птиці.

Динаміка продуктивності (П) 1 курки-несучки має циклічний характер і описується функцією Фур'є, яка має високу достовірність в межах 90 % і була використана для прогнозування зміни продуктивності в ПАТ «Чорнобаївське» (рис. 6):

$$P = 291,9 + 14,04 \cos(1,093t) - 14,84 \sin(1,093t),$$

$$r^2 = 0,90.$$

Враховуючи такі результати прогнозу підприємству необхідно вжити певних заходів по підвищенню продуктивності курки-несучки в 2017–2019 р.р.

Аналіз результатів та складений прогноз розвитку галузі птахівництва за поліноміальним трендом в ПАТ «Чорнобаївське» показав, що галузь птахівництва в подальшому буде динамічно розвиватись.

Збитковість виробництва м'яса сільськогосподарської птиці по підприємству, за даними звітності, протягом попереднього періоду 2008–2014 р.р. очевидна. Але починаючи з 2016 р. виробництво м'яса птиці на підприємстві стане прибутковим і в 2020 р. досягне 38 % (табл. 4). Середня рентабельність виробництва харчових яець по підприємству протягом попереднього періоду 2008–2014 р.р. має значний приріст. З такими темпами росту в 2020 р. середня рентабельність виробництва харчових яець по ПАТ «Чорнобаївське» досягне рівня майже 48 % (табл. 4).

Обсяги виробництва яець сільськогосподарської птиці за попередній період з 2008 по 2014 р.р. має стабільний приріст. З такими темпами виробництво харчових яець сільськогосподарської птиці в 2020 р. зросте у 7 разів у порівнянні з 2008 р., досягнувши рівня 15,5 млрд. шт.

За розрахунками лінійних і поліноміальних трендів отриманих за попередній період видно, що до 2020 р. чисельність сільськогосподарської птиці зросте на 24 % у порівнянні з 2014 р. (табл. 4).

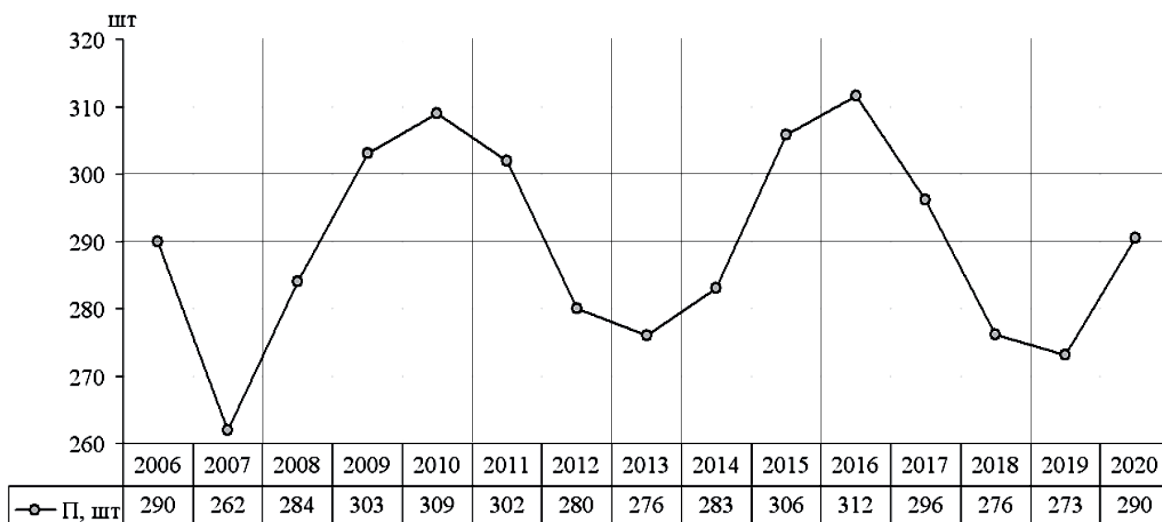

Рис. 6. Динаміка і прогноз продуктивності 1 курки-несучки в ПАТ «Чорнобаївське», шт.

Таблиця 4

Виробництво продукції птахівництва в ПАТ «Чорнобаївське»

Рік	Виробництво м'яса, ц	Рівень рентабельності, %	Виробництво яєць, тис. шт.	Рівень рентабельності, %
2008	8391,5	-13,1	218842	23,0
2009	9184	-57,5	159902	29,3
2010	1610	-70,8	193929	27,9
2011	2351	-80,7	228880	33,6
2012	43205	-62,7	278473	16,7
2013	102878	-43,2	943822	70,7
2014	110445	54,6	1534898	33,2
Прогноз				
2015	114506,8	-4,8	1537908	42,7
2016	118718	3,7	1540924	44,0
2017	123084	12,3	1543945	45,1
2018	127610,6	20,8	1546973	46,1
2019	132303,7	29,4	1550007	47,0
2020	137169,4	38,0	1553046	47,9

Прогнозна модель тенденції зміни:

— виробництва м'яса має логарифмічний вид:

$$VM = 65396 \ln(t) - 34106, r^2 = 0,79;$$

— рентабельності виробництва м'яса має лінійний вид:

$$P_{VM} = 8,5643t - 73,314, r^2 = 0,16;$$

— виробництва яєць має логарифмічний вид:

$$VЯ = 738282 \ln(t) - 293716, r^2 = 0,74;$$

— рентабельності виробництва яєць має логарифмічний вид:

$$P_{VЯ} = 10,743 \ln(t) + 20,402, r^2 = 0,18.$$

Порівнюючи приріст рентабельності виробництва продукції птахівництва можна відмітити, що темпи розширення виробництва м'яса птиці будуть меншими, ніж темпи нарощування виробництва харчових яєць. Це пояснюється тим, що на ринку м'яса птиці, можлива значна пропозиція виробників, так й імпорту з-за кордону, що насичить внутрішній ринок продукцією за зниженою ціною. З іншого боку, експорт м'яса птиці з України може зіткнутись зі складнощами освоєння зовнішніх ринків.

Виробництво харчових яєць птиці буде зростати за рахунок того, що більшість підприємств буде переробляти свою продукцію на яєчний порошок, який має значний попит в харчовій промисловості і розкриває нові ринки збуту. Крім того, яєчний порошок легше зберігати і транспортувати. Отже, зростання виробництва харчових яєць і переробки їх на яєчний порошок сприятиме зростанню експорту.

За обсягами виробництва лідером у птахівницькій галузі України є Київська птахофабрика, але витрати на виробництво однієї тисячі яєць є найменшими у ПАТ «Чорнобаївське» — 563,0 грн. (2015 р.), що ж до цін на продукцію, то вони майже однакові на всіх птахофабриках і коливаються в межах 22–28 грн. (на січень 2016 р.).

Для зміцнення позицій серед виробників яєць ПАТ «Чорнобаївське» слід більше уваги приділяти питанням якості продукції (наприклад, пропонувати споживачу яйце, збагачене на каротиноїди, селен та вітамін Є); питанням зберігання продукції, фасування та сортування яєць; віднайти шляхи розвитку ринку і збільшення потенційних споживачів яєчної продукції.

З метою вирішення проблеми знешкодження та повної утилізації відходів птахівництва слід провести технічну модернізацію підприємства. Потрібно врахувати екологічну безпеку відходів і правильно оцінити екологічні переваги їх повної утилізації. Спираючись на досвід інших країн, зазначимо, що усі птахопідприємства можуть бути безвідходними і високорентабельними. Це можливо завдяки тому, що усі види відходів птахівничих підприємств є вторинною сировиною і при правильному ціноутворенні продаж цієї сировини окупає витрати на її доробку.

Тому, іншим стратегічним напрямом розвитку ПАТ «Чорнобаївське» автори статті пропонують побудову цеху з переробки відходів (зокрема пір'я) для виробництва добрива «Рокогумін». Боротьба з пером є традиційним тваринним галузі. Словацька компанія РОКОСАН винайшла і запровадила унікальну технологію переробки курячого пір'я та виробництва з нього чудового листового добрива, що містить потужний коктейль з 17 амінокислот, пептидів, поліпептидів і дрібнодисперсного кератину.

На замовлення компанії РОКОСАН швейцарська аудиторська компанія Deloitte провела економічний аналіз ефективності виробництва «Рокогуміну» як бізнес-проекту. Виявилось, що 0,75 євро прибутку від м'яса однієї курки протистоїть 2,5 євро прибутку від пір'я тієї ж самої курки, використаного для виробництва «Рокогуміну». Згідно з розрахунками Deloitte, український ринок виробництва курятини здатен забезпечити сировиною виробництво добрив у такому обсязі, що можна буде не тільки обробити всі 33 млн. га українських земель, ще й експортувати цей продукт за межі країни. При цьому витрати на закупівлю сировини, як такі, відсутні. При чітко спланованій роботі із залученням державних інститутів, впровадження даної технології через три роки здатне замінити до 15 % хімічно синтезованих добрив екологічно чистим продуктом [13].

Звичайно, такі заходи мають довгостроковий характер і їх впровадження повинно бути обґрунтоване бізнес-планами і розглядом альтернативних варіантів.

7. SWOT-аналіз результатів дослідження

Сильною стороною у проведеному дослідженні є запропоновані авторами статті прогнози моделі, які можуть бути адаптовані до інших регіонів великими птахівничими підприємствами для планування виробництва продукції.

При цьому обмежений доступ до інформації та звітності птахівничих підприємств зменшує можливості більш глибокого аналізу.

Перспективою подальших досліджень є розробка бізнес-плану по побудові цеху з переробки відходів (зокрема пір'я) для виробництва добрива «Рокогумін».

Загрозами для справдження прогнозу є нестабільна фінансово-економічна ситуація в країні та коливання ринкової кон'юнктури на світовому ринку.

8. Висновки

На основі проведеного аналізу:

— визначено пріоритети розвитку галузі птахівництва в таких сферах: насичення ринку якісною і дешевою продукцією, оновлення на інноваційній основі матеріально-технічного стану птахівничих підприємств, розвиток експортного потенціалу підприємства;

— досліджено, що рівень виробництва харчових яєць у Херсонській області і у ПАТ «Чорнобаївське» вищий, ніж рівень їх споживання. Якщо будуть збережені позитивні тенденції щодо зростання обсягів виробництва у наступні роки, приріст виробництва яєць буде суттєвим на рівні країни і досліджуваного регіону, який повністю забезпечить потреби внутрішнього ринку;

— доведено, що складання прогнозу розвитку галузі за поліноміальним трендом показує можливі коливання показників. Це підкреслює складність процесів відновлення галузі в умовах конкуренції під дією як внутрішніх, так і зовнішніх факторів.

Література

1. Бутенко, О. С. Оптимізація розміщення і нова парадигма розвитку птахівництва в Україні [Текст] / О. С. Бутенко // Агросвіт. — 2008. — № 9. — С. 24–26.
2. Вербицький, С. Птахівництво: сучасний стан і прогнози [Текст] / С. Вербицький, В. Шевченко // Птахівництво. — 2008. — № 9. — С. 4–7.
3. Кирилюк, Д. О. Аналіз сучасного стану ринку продукції птахівництва в Україні [Текст] / Д. О. Кирилюк // Економіка АПК. — 2014. — № 2. — С. 116–120.
4. Мельник, Б. А. Економіка, організація та стратегія розвитку промислового птахівництва в Україні [Текст]: монографія / Б. А. Мельник. — К.: Поліграфінко, 2006. — 219 с.
5. Щетиніна, І. О. Значення інноваційного розвитку птахівництва. Сучасний стан виробництва м'яса птиці в Україні та перспективи розвитку [Текст] / І. О. Щетиніна, В. І. Дяченко. — Інститут птахівництва УААН, 2009. — С. 32–38.
6. Ярошенко, Ф. О. Птахівництво в Україні: проблеми становлення [Текст] / Ф. О. Ярошенко // Економіка України. — 2003. — № 1. — С. 70–74.
7. Abedullah, A. Issues and economics of poultry production: A case study of Faisalabad, Pakistan [Text] / A. Abedullah, A. Maqbool, K. Bukhsh // Pakistan Veterinary Journal. — 2007. — Vol. 27, № 1. — P. 25–28.
8. Mahjoor, A. A. Technical, Allocative and Economic Efficiencies of Broiler Farms in Fars Province, Iran: A Data Envelopment Analysis (DEA) Approach [Text] / A. A. Mahjoor // World Applied Sciences Journal. — 2013. — Vol. 21, № 10. — P. 1427–1435.
9. Manion, B. I. Gardening with Free-Range Chickens for Dummies [Text] / B. I. Manion, R. Ludlow. — Manhattan: John Wiley and Sons. — 2013. — 288 p.
10. Martin, J. H. Animal Manures as feedstuffs: Poultry manure feeding trials [Text] / J. H. Martin, R. C. Loehr, T. E. Pilbeam // Agricultural Wastes. — 1983. — Vol. 6, № 4. — P. 193–220. doi:10.1016/0141-4607(83)90073-2
11. Nmadu, J. N. Profitability and Resource Use Efficiency of Poultry Egg Production in Abuja, Nigeria [Text] / J. N. Nmadu, I. O. Ogidan, R. A. Omolehin // Kasetsart Journal of Social Sciences. — 2014. — № 35. — P. 134–146.
12. Ohajiana, D. O. Economic efficiency among small scale poultry farmers in Imo State, Nigeria. A stochastic Frontier Production Model Approach [Text] / D. O. Ohajiana // International Journal of Agriculture and Rural Development. — 2005. — Vol. 6, № 1. — P. 19–25. doi:10.4314/ijard.v6i1.2584
13. Ланова, Л. «Рокогумін» — куряче пір'я приносить прибуток [Електронний ресурс] / Л. Ланова // Аграрний тиждень. Україна. — 2015. — № 08–09. — С. 299–300. — Режим доступу: \www/URL: http://a7d.com.ua/tvarinnictvo/22197-rokogumn-kuryache-prya-prinosit-pributok.html
14. Lisetskiia, F. Steppe Ecosystem Functioning of East European Plain under Age-Long Climatic Change Influence [Text] / F. Lisetskiia, V. Pichura // Indian Journal of Science and Technology. — 2016. — Vol. 9, № 18. — P. 1–9. doi:10.17485/ijst/2016/v9i18/93780
15. Boiko, V. Algorithm of developing competitive strategies and the trends of realizing them for agricultural enterprises [Text] / V. Boiko // ScienceRise. — 2016. — № 2/1(19). — P. 30–34. doi:10.15587/2313-8416.2016.60349

РАЗРАБОТКА ПРОГНОЗА И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ОТРАСЛИ ПТИЦЕВОДСТВА ДО 2020 ГОДА

В статье исследованы организационно-экономические основы производства продукции птицеводства, которые формируются системой внутренних и внешних факторов. Предложены пути для повышения экономической эффективности и разработан прогноз производства продукции птицеводства до 2020 года. Показана целесообразность дальнейших исследований факторов, которые влияют на повышение эффективности продукции птицеводства.

Ключевые слова: отрасль птицеводства, продукция птицеводства, яйцо птицы, мясо птицы, яичный порошок, производственная себестоимость, прогноз.

Бойко Людмила Олександрівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, кафедра економіки підприємства, Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет», Україна, e-mail: boyko_la@mail.ua.

Бойко Вікторія Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, кафедра економіки підприємства, Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет», Україна.

Аверчева Наталя Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, кафедра економіки підприємства, Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет», Україна.

Бойко Людмила Александровна, кандидат сельскохозяйственных наук, доцент, кафедра экономики предприятия, Государственное высшее учебное заведение «Херсонский государственный аграрный университет», Украина.

Бойко Виктория Александровна, кандидат экономических наук, доцент, кафедра экономики предприятия, Государственное высшее учебное заведение «Херсонский государственный аграрный университет», Украина.

Аверчева Наталия Александровна, кандидат экономических наук, доцент, кафедра экономики предприятия, Государственное высшее учебное заведение «Херсонский государственный аграрный университет», Украина.

Boiko Liudmyla, State Higher Educational Institution «Kherson State Agricultural University», Ukraine, e-mail: boyko_la@mail.ua.

Boiko Viktoriia, State Higher Educational Institution «Kherson State Agricultural University», Ukraine.

Avercheva Nataliia, State Higher Educational Institution «Kherson State Agricultural University», Ukraine